

МЕТОДИКА

ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ

ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

УЧАСНИКІВ СЕРТИФІКАЦІЇ

Методика експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації (далі – Методика) призначена для проведення експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації шляхом вивчення практичного досвіду їх роботи.

Методика розроблена робочою групою Державної служби якості освіти (далі – Служба) відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників».

Методика включає 5 критеріїв, що розкриваються через 20 показників, опис методів збирання інформації експертами та алгоритм обчислення загальної суми балів, отриманих учасником сертифікації за результатами експертного оцінювання.

Під час розроблення критеріїв та показників враховано Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р, професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 10.08.2018 № 1143, навчально-методичний посібник «Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів», розроблений Всеукраїнським фондом «Крок за кроком», Рамку безперервного професійного розвитку вчителів, розроблену Міністерством освіти і науки України спільно з Британською Радою в Україні.

Експертне оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації передбачає використання методів спостереження та інтерв'ю для збирання інформації і здійснюється двома експертами.

Спостереження за діяльністю учасника сертифікації проводиться впродовж його робочого дня, включаючи, зокрема, спостереження під час відвідування навчальних занять, на перервах між начальними заняттями, а також огляд класної кімнати.

Інтерв'ювання учасника сертифікації здійснюється згідно з орієнтовним переліком питань, розробленим Службою.

Інтерв'ювання директора закладу загальної середньої освіти та його заступника здійснюється за розробленою Службою анкетною, що передбачає обов'язкову фіксацію відповідей.

Для оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації за кожним із показників може використовуватися від одного до чотирьох методів збирання інформації (спостереження під час уроків, спостереження на перервах, інтерв'ю з учасником сертифікації, інтерв'ю з директором та заступником директора закладу освіти, в якому працює учасник сертифікації), про що робиться відмітка (-и) у таблиці. Водночас, інтерв'ю з директором та його заступником не може бути єдиним методом збирання інформації для експертного оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації.

Тривалість кожного інтерв'ю (з учасником сертифікації, директором та заступником директора закладу освіти, в якому працює учасник сертифікації) не повинна перевищувати 40 хвилин.

Експертне оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації здійснюється за кожним критерієм та включає оцінювання за всіма показниками, що входять до відповідного критерію. Загальна оцінка є сумою балів за всіма критеріями.

У тому випадку, коли показник, за яким здійснюється оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації, простежується постійно / системно, він оцінюється в 3 (три) бали.

Коли показник, за яким здійснюється оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації, простежується часто / в більшості випадків, він оцінюється у 2 (два) бали.

Коли показник, за яким здійснюється оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації, простежується епізодично / не простежуються, він оцінюється в 1 (один) бал.

Сума балів, отриманих учасником сертифікації від кожного експерта за відповідний критерій, визначається за формулою:

$$k = p_1 + p_2 + \dots + p_n,$$

де p – кількість балів, отриманих учасником сертифікації за кожним показником відповідного критерію від одного експерта;

n – кількість показників, що входять до відповідного критерію.

Сума балів, отриманих учасником сертифікації від одного експерта за всіма критеріями, визначається за формулою:

$$\sigma = k_1 + k_2 + k_3 + k_4 + k_5,$$

де k_1, \dots, k_5 – бали, отримані учасником сертифікації за кожним із критеріїв від одного експерта.

Загальна сума балів, отриманих учасником сертифікації за результатами експертного оцінювання, визначається за формулою:

$$\Sigma = \sigma_1 + \sigma_2,$$

де σ_1 – сума балів, отриманих учасником сертифікації від першого експерта за всіма критеріями;

σ_2 – сума балів, отриманих учасником сертифікації від другого експерта за всіма критеріями.

Таким чином, найменша загальна сума балів, яку може отримати учасник сертифікації за результатами експертного оцінювання, складає 40 балів, найбільша – 120 балів.

За результатами експертного оцінювання професійних компетентностей учасника сертифікації шляхом вивчення практичного досвіду його роботи експерти заповнюють та підписують експертний висновок за формою, затвердженою Службою.

КРИТЕРІЙ 1**Здатність планувати і реалізовувати освітній процес на основі особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів**

№	Показники	Методи збирання інформації				Кількість балів	
		Спостереження за діяльністю учасника сертифікації		Інтерв'ю		Експерт 1	Експерт 2
		упродовж його робочого дня (крім уроків)	під час відвідування уроків	з учасником сертифікації	з директором, заступником директора закладу освіти		
1.1	Планує освітній процес із урахуванням вимог Державного стандарту початкової освіти та освітньої програми						
1.2	Використовує педагогічні технології в освітньому процесі на основі особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів						
1.3	Надає дітям рівні можливості участі у різних формах взаємодії, зокрема організовує співпрацю учнів у парах, мікрогрупах, групах						
1.4	Організовує роботу учнів із урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами), добираючи доцільні методи, прийоми, засоби навчання						
1.5	Забезпечує баланс між активним, пасивним та інтерактивним навчанням						

1.6	Демонструє позитивні навички вербальної та невербальної комунікації з учнями						
1.7	Застосовує різноманітні форми оцінювання роботи учнів та проводить аналіз результативності їхньої навчальної діяльності						
	Сума балів, виставлена кожним експертом за критерієм						
	Сума балів за критерієм						

КРИТЕРІЙ 2

Здатність здійснювати процес навчання, виховання і розвитку учнів, основою якого є повага до прав людини, патріотизм, демократичні та інші загальнолюдські цінності

№	Показники	Методи збирання інформації				Кількість балів	
		Спостереження за діяльністю учасника сертифікації		Інтерв'ю		Експерт 1	Експерт 2
		упродовж його робочого дня (крім уроків)	під час відвідування уроків	з учасником сертифікації	з директором, заступником директора закладу освіти		
2.1	Формує в учнів повагу до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимість до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками						
2.2	Розвиває в учнів патріотизм, повагу до державної мови і державних символів України, шанобливе ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань Українського народу						
2.3	Забезпечує позитивне ставлення до індивідуальних відмінностей учнів, цінує, враховує особливості та захищає права кожного з них						
Сума балів, виставлена кожним експертом за критерієм							
Сума балів за критерієм							

КРИТЕРІЙ 3

Здатність створювати безпечне та психологічно комфортне освітнє середовище, орієнтоване на розвиток дітей та мотивацію їх до навчання

№	Показники	Методи збирання інформації				Кількість балів	
		Спостереження за діяльністю учасника сертифікації		Інтерв'ю		Експерт 1	Експерт 2
		упродовж його робочого дня (крім уроків)	під час відвідування уроків	з учасником сертифікації	з директором, заступником директора закладу освіти		
3.1	Створює комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни						
3.2	Мотивує учнів до вибору виду діяльності та активного навчання, організовуючи освітні осередки, у тому числі для їхньої індивідуальної роботи						
3.3	Використовує в освітньому середовищі навчальні матеріали відповідно до інтересів і потреб дітей						
3.4	Забезпечує емоційну і психологічну комфортність освітнього середовища для учнів						
Сума балів, виставлена кожним експертом за критерієм							
Сума балів за критерієм							

КРИТЕРІЙ 4

Здатність налагоджувати і підтримувати партнерські стосунки з родинами учнів задля розвитку здібностей та можливостей кожної дитини

№	Показники	Методи збирання інформації				Кількість балів	
		Спостереження за діяльністю учасника сертифікації		Інтерв'ю		Експерт 1	Експерт 2
		упродовж його робочого дня (крім уроків)	під час відвідування уроків	з учасником сертифікації	з директором, заступником директора закладу освіти		
4.1	Співпрацює з родинами учнів, використовуючи різні форми комунікації щодо успіхів у навчанні та розвитку їх дітей, зокрема для розроблення і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії						
4.2	Долучає батьків до організації освітнього процесу та проводить спільно з ними заходи для дітей						
Сума балів, виставлена кожним експертом за критерієм							
Сума балів за критерієм							

КРИТЕРІЙ 5							
Здатність до постійного професійного розвитку, самооцінювання та рефлексії							
№	Показники	Методи збирання інформації				Кількість балів	
		Спостереження за діяльністю учасника сертифікації		Інтерв'ю			
		упродовж його робочого дня (крім уроків)	під час відвідування уроків	з учасником сертифікації	з директором, заступником директора закладу освіти	Експерт 1	Експерт 2
5.1	Аналізує сильні і слабкі сторони своєї професійної діяльності, формує і розвиває власну інформатичну компетентність та визначає шляхи подальшого саморозвитку						
5.2	Здійснює оцінювання своєї роботи на підставі інформації із різних джерел (результати оцінювання учнів, зворотний зв'язок від колег, керівництва, учнів, їхніх батьків) та враховує його результати для професійного і особистісного зростання						
5.3	Бере участь у семінарах, тренінгах, майстер-класах, науково-практичних конференціях, вебінарах, роботі творчих груп із професійних питань						
5.4	Постійно співпрацює з іншими вчителями для підвищення своєї власної та їхньої професійної компетентності						

	Сума балів, виставлена кожним експертом за критерієм		
	Сума балів за критерієм		

Сума балів за критерієм № 1	
Сума балів за критерієм № 2	
Сума балів за критерієм № 3	
Сума балів за критерієм № 4	
Сума балів за критерієм № 5	
ЗАГАЛЬНА СУМА БАЛІВ	

**Директор департаменту
акредитації та моніторингу**

Іван ЮРІЙЧУК